

Dokument s plenarne sjednice

**B9-0503/2022 }
B9-0504/2022 }
B9-0509/2022 }
B9-0518/2022 }
B9-0519/2022 }
B9-0520/2022 } RC1**

22.11.2022

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0503/2022 (The Left)

B9-0504/2022 (PPE)

B9-0509/2022 (Renew)

B9-0518/2022 (ECR)

B9-0519/2022 (Verts/ALE)

B9-0520/2022 (S&D)

o zaštiti stočarstva i velikim zvijerima u Europi
(2022/2952(RSP))

Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Daniel Buda, Alexander Bernhuber

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Clara Aguilera, César Luena

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Ulrike Müller, Róza Thun und Hohenstein

RC\1267672HR.docx

PE737.706v01-00 }
PE737.707v01-00 }
PE738.835v01-00 }
PE738.844v01-00 }
PE738.845v01-00 }
PE738.846v01-00 } RC1

u ime Kluba zastupnika Renew
Thomas Waitz
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a
Bert-Jan Ruissen
u ime Kluba zastupnika ECR-a
Anja Hazekamp
u ime Kluba zastupnika The Left

Rezolucija Europskog parlamenta o zaštiti stočarstva i velikim zvijerima u Europi (2022/2952(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2021. o Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. studenoga 2017. o Akcijskom planu za prirodu, ljude i gospodarstvo²,
 - uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima)³,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija)⁴,
 - uzimajući u obzir Komisijin Program za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT),
 - uzimajući u obzir obavijest Komisije od 12. listopada 2021. naslovljenu „Smjernice o strogoj zaštiti životinjskih vrsta od interesa Zajednice u skladu s Direktivom o staništima” (C(2021)7301),
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da u mnogim dijelovima Europe dolazi do širenja teritorija ili ponovnog naseljavanja određenih velikih grabežljivaca, uključujući osobito vukove i medvjede, koji su neko vrijeme bili odsutni s tih područja, što ih dovodi u sukob s ljudskim aktivnostima, posebno s ekstenzivnom ispašom ovaca i goveda; budući da depredacija stada uzrokuje znatne troškove za nomadske stočare i da postoje velike razlike između država članica i regija u pogledu mjera za potporu poljoprivrednicima, a u nekim slučajevima i njihovo nepostojanje, te javnih sredstava koja se stavljaju na raspolaganje za nadoknadu štete i prilagodbu;
- B. budući da su zakonodavne mjere kao što je Direktiva o staništima i međunarodni ugovori kao što je Bernska konvencija doprinijeli oporavku velikih zvijeri, uključujući sivog vuka, smeđeg medvjeda, euroazijskog risa i gorsku kunu; budući da je broj velikih zvijeri u kontinentalnoj Europi 2012. iznosio 9000 euroazijskih risova, 17 000 smeđih medvjeda, 1250 gorskih kuna i 12 000 vukova; budući da se, prema procjeni provedenoj

¹ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

² SL C 356, 4.10.2018., str. 38.

³ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

⁴ SL L 38, 10.2.1982., str. 3.

2018.⁵, broj vukova u posljednjih deset godina znatno povećao i iznosi 17 000, dok su brojke za druge vrste i dalje na sličnoj razini; budući da će, prema najboljim dostupnim podacima, 2022. godine ukupni broj vukova u državama EU-27 vjerojatno iznositi oko 19 000, dok će na području geografske Europe vjerojatno premašiti 21 500⁶; budući da je prema procjeni stanja očuvanosti vuka (*Canis lupus*) u Europi koja je provedena 2022.⁷ u posljednjih deset godina zabilježeno širenje teritorija na kojem obitavaju vukovi za više od 25 %; budući da je Međunarodna unija za očuvanje prirode (IUCN) svrstala tri od devet populacija vukova, tri od deset populacija smeđih medvjeda i 3 od 11 populacija euroazijskog risa u Europi na popis najmanje zabrinjavajućih vrsta; budući da objema populacijama gorske kune u Europi i dalje prijeti ugroženost te da je iberijski ris i dalje ugrožen;

- C. budući da se povećava štetan utjecaj napada sve veće populacije vukova na stoku; budući da vukovi sve češće dolaze u blizinu ljudi, posebno u gusto naseljenim područjima;
- D. budući da je većina populacija velikih zvijeri u Europi prekogranična; budući da pojedinačne populacije mogu obitavati na velikom geografskom području koje se prostire preko različitih zemalja, unutar i izvan EU-a, što dovodi do situacija u kojima se stanje očuvanosti neke populacije u jednoj regiji smatra povoljnim, dok se u susjednoj regiji ta ista populacija može nalaziti na popisu vrsta kojima je potrebna stroga zaštita;
- E. budući da se pristupi praćenju uvelike razlikuju, što dovodi do nedosljedne kvalitete i količine podataka o razinama populacije velikih zvijeri;
- F. budući da su se programom LIFE već financirali brojni projekti za ublažavanje sukoba s divljim vrstama i promicanje dugoročnog suživota s velikim grabežljivcima; budući da je između 1992. i 2019. prosječno 3,6 milijuna EUR godišnje utrošeno na projekte usredotočene na mjere ublažavanja štete koju su prouzročile velike zvijeri u okviru programa LIFE, a dodatnih 36 milijuna EUR dodijeljeno je za tekuće projekte kojima se pružaju smjernice specifične za kontekst o učinkovitosti mjera ublažavanja kao što su električne ograde, aktivno pastirstvo i upotreba stočarskih pasa u različitim regijama EU-a; budući da su potrebni dodatni projekti u regijama i za vrste velikih zvijeri koje još nisu obuhvaćene;
- G. budući da su domaće životinje, posebno one na pašnjacima i u otvorenim sustavima ispaše, izložene većem riziku od depredacije (ovisno o uvedenim mjerama i njihovoj učinkovitosti) zbog sve veće prisutnosti velikih zvijeri; budući da se to posebno odnosi na planinske i rijetko naseljene regije u kojima je ispaša nužna za očuvanje tih prioritarnih staništa; budući da bi i u nekim gusto naseljenim područjima u kojima nema

⁵ Crveni popis ugroženih vrsta IUCN-a, „[Canis lupus \(Grey Wolf\)](#)”(Canis lupus (sivi vuk)), pristupljeno 23. studenoga 2022.

⁶ Inicijativa velikih zvijeri za Europu – Stručna skupina Povjerenstva IUCN-a za opstanak vrsta pri Stalnom odboru Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa, „[Assessment of the conservation status of the Wolf \(Canis lupus\) in Europe](#) (Procjena stanja očuvanosti vuka (*Canis lupus*) u Europi)”, 2. rujna 2022.

⁷ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47>Idem, str. 2.

puno vrsta koje su prirodni plijen velikim zvijerima mogao postojati veći rizik za domaće životinje;

- H. budući da se stav javnosti o velikim zvijerima uvelike razlikuje među zemljama i među različitim interesnim skupinama, posebno u regijama u kojima su velike zvijeri dulje vrijeme bile odsutne; budući da strah od napada i nedovoljna potpora vlasti za izbjegavanje štete mogu dovesti do nezakonitog ubijanja zaštićenih vrsta;
- I. budući da su sektori ovčarstva i kozarstva, koji su najosjetljiviji na napade velikih zvijeri, već nekoliko desetljeća pod gospodarskim pritiskom zbog širih socioekonomskih razloga; budući da taj fragilan sektor može pružiti dodanu vrijednost za okoliš ekstenzivnom ispašom, doprinošenjem održavanju biološke raznolikosti u otvorenim krajobrazima u mnogim područjima s prirodnim ograničenjima ili niskom plodnošću, kao što su alpski pašnjaci, te pomaganjem u borbi protiv pojava kao što su erozija i šumski požari;
- J. budući da se tradicionalni sustavi ispaše na alpskim pašnjacima i livadama sve više napuštaju zbog ekoloških, poljoprivrednih i socioekonomskih izazova;
- K. budući da je u okviru projekata LIFE u nekim regijama EU-a izvješteno da su preventivne mjere za izbjegavanje sukoba u pogledu suživota uspješna metoda za smanjenje štete koju uzrokuju velike zvijeri; budući da bi, međutim, na učinkovitost tih mjera mogle utjecati geografske okolnosti i lokalni uvjeti; budući da te mjere mogu dovesti do većih radnih napora i povećanja troškova za poljoprivrednike, posebno u regijama u kojima se velike zvijeri ponovno naseljavaju ili proširuju svoj teritorij; budući da se preventivne mjere za izbjegavanje sukoba u pogledu suživota mogu kombinirati kako bi se povećala njihova učinkovitost; budući da se naknade za štetu, koje se reguliraju na nacionalnoj razini, razlikuju unutar EU-a i da se njima ne postiže uvijek potpuna nadoknada pretrpljene štete;
- L. budući da gubitak domaćih životinja i njihove ozljede zbog napada velikih zvijeri, osim gospodarske štete za poljoprivrednike i uzgajivače, uzrokuju i znatne emocionalne posljedice za vlasnike domaćih životinja;
- M. budući da se Europi već stoljećima koriste tradicionalne stočarske prakse s visokom razinom zaštite stoke od grabežljivaca, kao što su upotreba pastira i stočarskih pasa te zatvaranje stoke noću kako bi se osigurao izravan i kontinuiran nadzor životinja na ispaši, ali se postupno napuštaju zbog mnogo manjeg broja napada grabežljivaca; budući da se potpuni povratak na te stare prakse u velikim razmjerima u nekim regijama može pokazati teškim zbog prenamjene zemljišta s multifunkcionalnijim pristupom u poljoprivrednim područjima, sve veće važnosti turizma i trenutačnog socioekonomskog pritiska s kojim se suočava poljoprivreda u EU-u, uz znatno smanjenje broja poljoprivrednika i ispodprosječne plaće; budući da će biti potrebno pronaći inovativna rješenja kako bi se moderna poljoprivreda navikla na prisutnost vukova;
- N. budući da je potrebno konstruktivno supostojanje velikih zvijeri i uzgoja stoke, pri čemu se, s jedne strane, stanje očuvanosti velikih zvijeri može nastaviti povoljno razvijati, dok

bi se poljoprivrednicima osigurali alati i dostatna financijska sredstva za rješavanje i sprečavanje napada na životinje iz uzgoja; budući da bi se sve odluke o upravljanju trebale temeljiti na znanstvenim i pouzdanim podacima te bi trebale uzimati u obzir ekološku, društvenu i gospodarsku perspektivu; budući da će biti potrebne daljnje rasprave između dionika i poljoprivrednika u područjima u kojima su velike zvijeri desetljećima bile odsutne te će biti potrebni dodatni naponi u pogledu razmjene najboljih praksi kako bi se podržala primjena preventivnih mjera i dobio pristup financiranju; budući da povećana prisutnost velikih zvijeri može imati pozitivne učinke na funkcioniranje i otpornost ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti i ekološke procese, doprinoseći, među ostalim, regulaciji populacija divljih kopitara i papkara; također ističe da prisutnost velikih zvijeri, posebno u nacionalnim parkovima, doprinosi rekreativnoj vrijednosti šuma i sve većoj popularnosti turizma u prirodi;

- O. budući da je Komisija u listopadu 2021. izdala nove smjernice o strogoj zaštiti životinjskih vrsta u skladu s Direktivom o staništima, uključujući vukove, čiji je cilj pomoći državama članicama EU-a da poboljšaju provedbu Direktive o staništima na terenu, a posebno da osiguraju potpuno, jasno i precizno prenošenje njezina članka 16.:
1. prima na znanje pozitivne rezultate politika za biološku raznolikost u pogledu obnove vrsta velikih zvijeri u EU-u i primjećuje njihove učinke na funkcioniranje i otpornost ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti i ekoloških procesa te na stočarstvo; ističe da je važno osigurati uravnotežen suživot ljudi, stoke i velikih zvijeri, posebno u ruralnim područjima, te naglašava da je potrebno prepoznati da promjene u razinama populacija određenih vrsta mogu dovesti do niza ekoloških, poljoprivrednih i socioekonomskih izazova; uviđa da članak 2. stavak 3. Direktive o staništima već sadrži fleksibilnost za djelotvorno rješavanje tih sinergija i kompromisa i upravljanje njima te se smatra primjerenim svrsi; napominje da bi te fleksibilnosti trebalo dodatno istražiti;
 2. poziva Komisiju da nastavi ocjenjivati napredak u postizanju povoljnog stanja očuvanosti vrsta na temelju znanstvenih dokaza kako bi pravilno procijenila i pratila teritorijalni raspon i veličinu populacija velikih zvijeri, uključujući njihove učinke na prirodu i biološku raznolikost; ističe da je potrebno uzeti u obzir visoku prekograničnu mobilnost vrsta jer se stanje očuvanosti različitih populacija iste vrste može razlikovati među regijama; poziva Komisiju i države članice da dodatno pojačaju prekograničnu suradnju i naglašava da bi praćenje trebalo koordinirati s pomoću usklađene metodologije, uzimajući u obzir, prema potrebi, transnacionalne populacije i (bio)geografske regije; poziva Komisiju da izdvoji sredstva za studije o biološkoj raznolikosti, na primjer u okviru programa Obzor Europa, usmjerene na ažuriranje mapa raspodjele i gustoće populacija velikih zvijeri; poziva Komisiju da osigura da države članice koriste odgovarajuće metode praćenja za svaku od različitih vrsta velikih zvijeri i povezane koristi u pogledu biološke raznolikosti, koje omogućuju prikupljanje visokokvalitetnih, usporedivih i standardiziranih podataka za učinkovitu procjenu razina populacija;
 3. uviđa da su napadi velikih zvijeri u porastu diljem Europe i prepoznaje njihove negativne učinke na uzgajivače stoke; ističe da je važno da države članice također

prikupljaju informacije i izvješćuju o štetama koje su nastale slijedom napada velikih zvijeri; naglašava da je dobro praćenje trendova u pogledu nastanka štete za uzgajivače stoke osnovni preduvjet za uspješne politike, ali da države članice primjenjuju različite metode prikupljanja podataka i praćenja; naglašava važnost standardiziranih formata za izvješćivanje i ističe da bi se to trebalo primjenjivati i na praćenje učinkovitosti programa za ublažavanje štete, uključujući nadoknadu štete i prevenciju; traži da se rezultati praćenja i korištena metodologija pravodobno i transparentno stave na raspolaganje javnosti; ističe da bi Komisija trebala koordinirati prikupljanje podataka i provoditi analize;

4. naglašava da je važno poboljšati nadzor zdravlja divljih vrsta, posebno u pogledu hibridizacije psa i vuka koja bi se trebala proaktivno otkrivati u ranoj fazi; poziva na donošenje standardizirane politike za identificiranje hibrida i usvajanje transparentnog pristupa, uključujući opću prekograničnu razmjenu uzoraka DNK-a vukova među istraživačkim ustanovama;
5. poziva Komisiju i države članice da regijama koje se suočavaju sa sukobima u pogledu suživota pomognu u razjašnjavanju načina na koji mogu na odgovarajući i odgovoran način iskoristiti fleksibilnost koja već postoji u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive o staništima; prima na znanje ažurirane Smjernice Komisije o strogoj zaštiti životinjskih vrsta od interesa Zajednice u skladu s Direktivom o staništima objavljene 12. listopada 2021.⁸; naglašava da je Komisija dužna pojasniti postojeće smjernice i ažurirati ih prema potrebi, među ostalim u pogledu tumačenja članaka 12. i 16., te potiče države članice da bolje iskoriste postojeće smjernice i djeluju na učinkovit način kako bi spriječile, ublažile i nadoknadile štetu koju uzrokuju velike zvijeri, uzimajući u obzir prekogranične populacije, kao i da uspostave učinkovit pravni i institucionalni okvir za potporu poljoprivrednicima i uzgajivačima kako bi se omogućio taj suživot;
6. podsjeća da bi se odstupanja trebala primjenjivati samo u skladu s Direktivom o staništima i Bernskom konvencijom na pojedinačnoj osnovi ako se sva druga alternativna rješenja pokažu neuspješnima; poziva države članice da se pobrinu za to da se odstupanja za kontroliranje velikih zvijeri koriste samo kao krajnja mjera i da budu jasno odvojena od lovačke aktivnosti;
7. potiče Komisiju i države članice da organiziraju prilike za različite dionike, uključujući ruralne aktere, da raspravljaju o utjecaju velikih zvijeri; potiče ih da pruže informacije o praktičnim rješenjima i mogućnostima financiranja za preventivne mjere protiv napada na stoku te da provedu jasnu kampanju za podizanje razine osviještenosti; ističe da je važno razviti platforme dionika u pogledu suživota s velikim grabežljivcima na razini EU-a te na nacionalnoj i lokalnoj razini, kao što je Platforma EU-a o suživotu ljudi i velikih zvijeri, te promicati dijalog, razmjenjivati iskustva i surađivati u rješavanju sukoba između ljudi i zaštićenih vrsta; poziva Komisiju da podrži razvoj koordiniranih pristupa u svim državama članicama;

⁸ Obavijest Komisije od 12. listopada 2021. naslovljena „[Smjernice o strogoj zaštiti životinjskih vrsta od interesa Zajednice u skladu s Direktivom o staništima](#)” (C(2921)7301).

8. poziva Komisiju da izvješćuje o utjecaju prisutnosti velikih zvjeri u Europi na održivost stočarstva, biološku raznolikost, ruralne zajednice i ruralni turizam, uključujući generacijsku obnovu u poljoprivredi, u kontekstu socioekonomskih čimbenika koji utječu na održivost stočarstva; poziva Komisiju i države članice da procijene učinak koji napadi velikih zvjeri mogu imati na dobrobit životinja, kao i na dobrobit i prihode poljoprivrednika te na njihove veće radne napore i materijalne troškove, uzimajući u obzir i podatak jesu li provedene preventivne mjere i koliko su bile djelotvorne;
9. poziva Komisiju i države članice da razviju pouzdanu i sveobuhvatnu procjenu svih relevantnih prijetnji i pritisaka na svaku vrstu velikih zvjeri i njihova staništa na europskoj razini i u svakoj državi članici, bilo prema prirodnim uzrocima bilo prema čimbenicima izazvanima ljudskim djelovanjem; poziva države članice i Komisiju da mapiraju i prioritetna područja povezivosti za populacije velikih zvjeri te da utvrde najvažnije ekološke koridore, prepreke raspršivanju, cestovne dionice s velikom smrtnošću i druga važna obilježja krajobraza koja se odnose na fragmentiranu narav rasprostranjenosti velikih zvjeri kako bi se izbjegla fragmentacija staništa;
10. naglašava da su stočarska gospodarstva u planinskim područjima, uključujući posebno alpsku regiju, osobito osjetljiva na sve veću štetu koju uzrokuju veliki grabežljivci; ističe da su gospodarstva u tim regijama mala i da imaju velike dodatne troškove te bi ih trebalo zaštititi i podupirati kako bi ona pridonijela zaštiti planinskih krajolika i očuvanju biološke raznolikosti u regijama s negostoljubivim okolišem; ističe da su područja kao što su travnjaci *Nardus* bogati vrstama na silikatnoj podlozi u brdskom pojasu te planinski i predplaninski vapnenački travnjaci posebno vrijedna očuvanja u skladu s Direktivom o staništima; napominje da su ta staništa stvorena u prisutnosti divljih grabežljivaca i ističe da je ključan čimbenik za očuvanje tih područja ekstenzivna ispaša, na primjer goveda i konja ili stada pod nadzorom pastira; poziva Komisiju da odlučnim djelovanjem i konkretnim rješenjima zaštititi i očuva tradicionalne poljoprivredne prakse, kao što su pastoralizam, model nadzirane ispaše, praksa sezonskog preseljenja životinja radi ispaše koju priznaje UNESCO i način života nomadskih stočara; uviđa da neke od tih praksi mogu biti obuhvaćene predloženim popisom potencijalnih poljoprivrednih praksi koje se financiraju iz programa za ekologiju;
11. poziva Komisiju i države članice da prepoznaju da trenutačno dostupne preventivne mjere, uključujući ograde i pse čuvare, koje su uspješne u nekim regijama EU-a, mogu predstavljati dodatno financijsko i radno opterećenje za poljoprivrednike, da nisu uvijek financirane sredstvima EU-a ili nacionalnim sredstvima te da imaju različit stupanj učinkovitosti i djelotvornosti ovisno o lokalnim uvjetima⁹¹⁰; u tom pogledu naglašava da bi financijska potpora za preventivne mjere trebala biti popraćena savjetodavnom

⁹ Cortés, Y. et al., „[A decade of use of damage prevention measures in Spain and Portugal](#)” (Desetljeće primjene mjera za prevenciju štete u Španjolskoj i Portugalu), *Carnivore Damage Prevention News*, 2020.

¹⁰ Oliveira, T. et al., „[The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe](#)” (Doprinos programa LIFE ublažavanju štete koju uzrokuju velike zvjeri u Europi), *Global Ecology and Conservation*, sv. 31., 2021.

potporom kako bi se osigurala njihova sveobuhvatna i pravodobna provedba; ističe da pri provedbi preventivnih mjera i razmatranju odstupanja u obzir treba uzeti konfiguraciju tla, geografske okolnosti, povijest suživota s velikim zvijerima i druge prevladavajuće čimbenike, kao što je turizam, koji je često ključan za dotična područja; poziva Komisiju i države članice da u slučajevima širenja populacije velikih zvijeri prepoznaju važnost razvoja i proaktivne provedbe strategija za ublažavanje u skladu s Direktivom o staništima, na temelju znanstvenih dokaza;

12. poziva Komisiju i države članice da znanstveno utvrde i podrže najbolje izvedive preventivne mjere kako bi se smanjili napadi i šteta koju velike zvijeri uzrokuju napadom na stoku, uzimajući u obzir regionalne i lokalne značajke država članica, te da podrže poljoprivrednike u podnošenju zahtjeva za te preventivne mjere kako bi se proširili i ojačali uspješni pristupi; također poziva na njihovo učinkovito uključivanje u savjetodavne i potporne usluge; poziva na povećanje sredstava iz programa LIFE za projekte usmjerene na postizanje suživota s velikim zvijerima uz istodobno podupiranje financiranja za zaštitu vrsta; poziva na davanje prednosti manjim projektima čiji je cilj razmjena i razvoj najboljih praksi u pogledu suživota s velikim grabežljivcima te poziva Komisiju da utvrdi odgovarajuće zahtjeve za mjerenje i izvješćivanje o učinkovitosti mjera za ublažavanje štete koje se istražuju u projektima koje financira EU, kao što je program LIFE, dajući prednost objektivnim i kvantitativnim metodama procjene;
13. poziva države članice da izrade i provedu sveobuhvatne akcijske planove za vrste ili planove očuvanja i/ili upravljanja, ako oni već nisu uspostavljeni, uzimajući u obzir gustoću naseljenosti ljudi, krajobrazne strukture, stočarstvo, stanje očuvanosti, druge relevantne ljudske aktivnosti i populacije divljih kopitara i papkara;
14. ističe potrebu za redovitim praćenjem populacija velikih zvijeri kako bi se strateški planirale mjere očuvanja, primijenili preventivni programi za smanjenje sukoba i ocijenili rezultati svih mjera; napominje da bi se praćenje trebalo temeljiti na pouzdanoj metodologiji, da bi se njime trebalo promicati i olakšati sudjelovanje različitih dionika te da bi se njegovi rezultati trebali redovito priopćavati društvu i glavnim skupinama dionika;
15. poziva Komisiju i države članice da utvrde odgovarajuće i dugoročne mogućnosti financiranja za primjerene preventivne mjere i odgovarajuću naknadu za poljoprivrednike ne samo za gubitke i troškove nastale zbog napada velikih zvijeri, nego i za provedene mjere ublažavanja kako bi se osiguralo supostojanje velikih zvijeri i održivih stočarskih praksi; naglašava da bi sustavi za nadoknadu štete, osmišljeni tako da supostojanje stočarstva i velikih zvijeri ne znači gubitak dobiti za poljoprivrednike, trebali pokrivati izravne i neizravne troškove povezane s napadima grabežljivaca te da bi trebali biti integrirani u preventivne mjere za najveću učinkovitost; ističe važnost pravedne i sveobuhvatne nadoknade svih gubitaka životinja iz uzgoja koje su prouzročile velike zvijeri, uključujući hibridne vrste; poziva države članice i regije da poboljšaju pristup financijskoj naknadi; poziva Komisiju da prepozna da sve veći broj napada velikih zvijeri podrazumijeva i povećanje sredstava namijenjenih za zaštitu domaćih životinja i isplatu naknada; žali zbog činjenice da se naknada koja se isplaćuje

uzgajivačima stoke nakon napada razlikuje među državama članicama; poziva Komisiju da razmisli o izmjeni svojih poljoprivrednih smjernica kako bi se olakšala nadoknada štete koju su prouzročile velike zvižeri u okviru državne potpore;

16. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji i Vijeću.